

Laidiens: 24.12.1998., Nr. 385/386

Ministru kabineta noteikumi Nr. 472

Rīgā 1998.gada 22.decembrī (prot. Nr. 68, 11.§)

Alkohola, narkotisko vielu un psihotropo vielu ietekmes pārbaudes kārtība

Izdoti saskaņā ar Ministru kabineta iekārtas likuma 14.panta 3.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumos lietotie termini:

1.1. **kontroles aparāts** - portatīva ierīce alkohola koncentrācijas noteikšanai pārbaudāmās personas izelpotajā gaisā;

1.2. **medicīniskā pārbaude** - iespējamās alkohola, narkotisko vielu un psihotropo vielu ietekmes noteikšana personai ārstniecības iestādē vai specializētajā medicīniskajā autolaboratorijā un pārbaudes rezultātu fiksēšana protokolā;

1.3. **transportlīdzekļa vadītāja pārbaude** - iespējamās alkohola ietekmes noteikšana transportlīdzekļa vadītājam, izmantojot kontroles aparātu, un pārbaudes rezultātu fiksēšana protokolā.

2. Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā gadījumos, kad likums paredz disciplināru, administratīvu vai kriminālu atbildību par alkohola, narkotisko vielu un psihotropo vielu lietošanu, tiek veikta transportlīdzekļa vadītāja pārbaude un medicīniskā pārbaude.

3. Medicīnisko pārbaudi veic sertificēti narkologi ārstniecības iestādēs, kuras iekļautas labklājības ministra apstiprinātajā sarakstā, vai specializētajā medicīniskajā autolaboratorijā vai sertificēti citu specialitāšu ārsti, kuri apguvuši attiecīgo medicīniskās pārbaudes metodi. Ja nepieciešams, medicīnisko pārbaudi var veikt arī cita ārstniecības persona, kurai ir attiecīgs sertifikāts.

4. Transportlīdzekļa vadītāja pārbaudi ir tiesīgi veikt Valsts policijas Ceļu policijas darbinieki un Valsts policijas iecirkņu inspektori (lauku rajonos).

5. Medicīniskā pārbaude tiek veikta, pamatojoties uz tiesībaizsardzības iestādes (prokuratūras, tiesas, valsts vai pašvaldības policijas) amatpersonas, valsts institūcijas, pašvaldību institūcijas, uzņēmuma (uzņēmēj sabiedrības) vadītāja (turpmāk - nosūtītājs) nosūtījumu, kurā norādīts medicīniskās pārbaudes iemesls.

6. Medicīniskā pārbaude jāveic divu stundu laikā no pārkāpuma konstatēšanas brīža.

7. Medicīnisko pārbaudi atļauts veikt arī pēc fiziskās personas pieprasījuma, ja tā iesniedz ārstniecības iestādē pamatotu iesniegumu, kas tiek pievienots medicīniskās pārbaudes protokolam, un uzrāda personu apliecinošu dokumentu.

8. Medicīniskās pārbaudes rezultātus pārbaudāmajai personai paziņo mutiski. Pēc pārbaudāmās personas pieprasījuma izsniedzams rakstisks medicīniskās pārbaudes atzinums (izziņas veidā).

II. Medicīniskās pārbaudes kārtība

9. Ārsts, kurš veic medicīnisko pārbaudi, sastāda protokolu (divos eksemplāros) un ieraksta tajā medicīniskās pārbaudes rezultātus, kā arī labklājības ministra noteiktajā kārtībā ieraksta medicīniskās pārbaudes faktu reģistrācijas žurnālā.

10. Veicot medicīnisko pārbaudi, ārstam jāpārlicinās par pārbaudāmās personas identitāti saskaņā ar personu apliecinošiem dokumentiem (pase, autovadītāja apliecība u.tml.). Ja minētie dokumenti netiek uzrādīti, medicīniskās pārbaudes protokolā apraksta pārbaudāmās personas ārējās pazīmes un norāda, ka personas dati noskaidroti mutiski. Ja nepieciešams, pārbaudāmās personas datus noskaidro un attiecīgajai ārstniecības iestādei paziņo policijas darbinieki.

11. Medicīniskās pārbaudes protokola kopiju un reģistrācijas žurnālu ārstniecības iestādē uzglabā piecus gadus.

12. Medicīniskās pārbaudes protokolā detalizēti apraksta pārbaudāmās personas ārējo izskatu, psihisko un emocionālo stāvokli, uzvedību, runu, veģetatīvi somatiskās reakcijas, kustību koordinācijas traucējumus, alkohola smakas esamību, izelpotā gaisa, urīna, asiņu vai siekalu (turpmāk - bioloģiskā vide) laboratorisko izmeklējumu rezultātus, alkohola, narkotisko vielu vai psihotropo vielu un medikamentu lietošanas faktu (pēc pārbaudāmās personas vārdiem vai dokumentiem), kā arī miesas bojājumus (ja tādi ir) un ieraksta pārbaudāmās personas sūdzības par miesas bojājumu nodarīšanu.

13. Ja medicīnisko pārbaudi nevar veikt pilnā apjomā vai alkohola ietekmes klīnisko simptomu noteikšana ir apgrūtināta pārbaudāmās personas vispārējā stāvokļa dēļ (piemēram, smags vispārējais stāvoklis, bezsamaņa, atteikšanās no dažiem izmeklējumiem), medicīniskās pārbaudes protokolā ieraksta konstatējamos klīniskos simptomus, norāda izmeklējumu trūkuma iemeslus un atzinumu sniedz pēc laboratorisko izmeklējumu rezultātiem divās dažādās bioloģiskajās vidēs. Atzinums par alkohola ietekmi tiek sniegts, ja alkohola koncentrācija pārbaudāmās personas asinīs sasniedz 0,5 promiles vai tām atbilstošu koncentrāciju citā bioloģiskajā vidē.

14. Ja pārbaudāmā persona kategoriski atsakās no visiem medicīniskās pārbaudes veidiem vai mēģina veikt darbības, kas var mainīt medicīniskās pārbaudes galīgo rezultātu, šo faktu ieraksta medicīniskās pārbaudes protokolā un materiālus par administratīvo pārkāpumu nosūta tiesai.

15. Pēc iepazīšanās ar medicīniskās pārbaudes rezultātiem pārbaudāmā persona tos apliecina ar parakstu medicīniskās pārbaudes protokolā. Ja pārbaudāmā persona atsakās vai nav spējīga parakstīties, ārsts izdara attiecīgu ierakstu medicīniskās pārbaudes protokolā.

16. Ja klīniskās izmeklēšanas rezultāti neatbilst laboratorisko analīžu rezultātiem (laboratorijā nav konstatētas alkohola lietošanas ietekmes pazīmes) vai radusies konfliktsituācija, bioloģiskās vides paraugi jānosūta Narkoloģijas centram atkārtotai pārbaudei.

17. Pēc atkārtoto analīžu rezultātu saņemšanas ārsts, kurš veic medicīnisko pārbaudi, sniedz galīgo atzinumu.

18. Medicīniskās pārbaudes atzinumā ārsts apstiprina vienu no šādiem pārbaudītās personas stāvokļiem:

18.1. nav konstatēta alkohola, narkotisko vielu un psihotropo vielu ietekme;

18.2. ir konstatēta alkohola ietekme ar alkohola koncentrāciju asinīs 0,5 promiles un vairāk vai atbilstošu koncentrāciju citā bioloģiskajā vidē;

18.3. ir konstatēts alkohola reibums;

18.4. ir konstatēta alkohola koma;

18.5. ir konstatēta narkotisko vai psihotropo vielu ietekme;

18.6. nav konstatēta alkohola, narkotisko vielu vai psihotropo vielu ietekme, bet ir novērojami funkcionālā stāvokļa traucējumi, kuru dēļ nepieciešams atbrīvoties no saskares ar paaugstinātas bīstamības apstākļiem;

18.7. ir konstatēts narkotisks vai medikamentozs reibums;

18.8. ir konstatēts kombinēts reibums.

19. Reibuma pakāpi medicīniskās pārbaudes atzinumā nenorāda.

20. Materiālu paraugi alkohola kvalitatīvai noteikšanai bioloģiskajā vidē un ķīmiski toksikoloģiskajai izmeklēšanai tiek ņemti, glabāti un nosūtīti labklājības ministra noteiktajā kārtībā.

21. Asinis laboratoriskai izmeklēšanai tiek ņemtas tikai izņēmuma gadījumos - saskaņā ar medicīniskām indikācijām (piemēram, smaga trauma, saindēšanās), kā arī atzinuma precizēšanai konfliktsituācijās, ja pārbaudāmā persona nepiekrīt medicīniskās pārbaudes rezultātiem.

22. Alkohola, narkotisko vielu un psihotropo vielu kvantitatīvai noteikšanai bioloģiskajā vidē izmanto fotokolorimetrijas un gāzu hromatogrāfijas metodi. Narkotisko un psihotropo vielu kvalitatīvai noteikšanai bioloģiskajā vidē izmanto ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas metodes. Izmeklēšanu veic saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku kontroles programmā noteikto metodiku.

23. Izelpotā gaisa pārbaudei labklājības ministra noteiktajā kārtībā izmanto kontroles aparātus, kuriem ir attiecīgā standarta sertifikāts.

III. Medicīnisko pārbaūžu samaksas kārtība

24. Ja pārbaudāmajai personai medicīniskajā pārbaudē tiek konstatēta alkohola ietekme un alkohola koncentrācija asinīs sasniedz 0,5 promiles vai atbilstošu koncentrāciju citā bioloģiskajā vidē vai ja pārbaudāmajai personai konstatēta narkotisko vai psihotropo vielu ietekme, medicīniskās pārbaudes izdevumus sedz minētā persona.

25. Ja medicīnisko pārbaudi izdara, pamatojoties uz šo noteikumu 5.punktā minēto nosūtījumu vai fiziskās personas pieprasījumu, bet pārbaudāmajai personai alkohola, narkotisko vielu vai psihotropo vielu ietekme netiek konstatēta, medicīniskās pārbaudes izdevumus sedz nosūtītājs vai attiecīgā fiziskā persona.

26. Līdzekļu ieskaitīšanu attiecīgās ārstniecības iestādes kontā un piedziņu no pārbaudītajām personām nodrošina nosūtītājs.

IV. Transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes kārtība

27. Transportlīdzekļa vadītāja pārbaudi atļauts veikt tikai ar transportlīdzekļa vadītāja rakstisku piekrišanu un ne mazāk kā divu pieaicināto personu klātbūtnē, un par to tiek izdarīta atzīme transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolā (pielikums).

28. Transportlīdzekļa vadītāja pārbaudē aizliegts izmantot kontroles aparātus, ja tiem:

28.1. nav veikta pirmsekspluatācijas testēšana;

28.2. nav veikta kārtējā testēšana (reizi sešos mēnešos);

28.3. pieļaujamā kļūda pārsniedz 0,1 promili.